

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Director: Constantin Popp.

•••□•••

Redactor: Dr. Mihai Veliciu.

Sumarul:

Noul Minister al Economiei Naționale. — Lichidarea datoriilor agricole și urbane. — Creditul dirijat. — Codul de comerț român. — *Cronica*: Dela granița de vest. Rezultatele acțiunii silvice ale statului. Delegație germană la Hamburg.

Noul Minister al Economiei Naționale.

Trăim timpuri excepționale, și faptul acesta se poate observa mai bine în frământările economice ale diferitelor țări și în organizarea lor pentru combaterea crizei prin care trecem.

În loc ca națiunile să urmeze drumul natural, dezignat în zilele noastre de progresele tehnice, și să se aproprie una de alta în scopul unei colaborări amicale și civilizatoare, ele se înstrăinează tot mai mult, și caută — în presupunerea unui nou războiu mondial, mai funest decât cel trecut — să se organizeze astfel economic, ca la caz dat, să-și poată satisface fiecare trebuințele sale proprii, fără a face apel la ajutorul altora.

În privința aceasta rangul prim îl deține Germania, care grație progreselor formidabile realizate în industria chimică, poate preface fluturi de mătase în unt delicios, făină de pește uscat în ouă gustoase, și solzi și oase de pește în pantofi minunați de dame, de crezi că sunt din piele de șarpe verificabilă.

Nu ar fi deci în ritmul natural al lucrurilor, dacă nu ne-am căzni și noi a ține pas cu „lumea civilizată”, și să nu încercăm a realiza și noi ceva — deși nu așa formidabil ca Nemții — în domeniul economiei naționale. Trebuie să ne deprindem și noi cu ideea, că la un moment dat ne vom vedea avizați la propriile noastre puteri economice și financiare. În privința aceasta ne aflăm într-o situație cu mult mai favorabilă decât marile puteri din vestul Europei, deoarece în producțiunea materiilor prime și a celor trebuincioase pentru susținerea existenței, nu poate rivaliza nimeni cu noi. De aceea țara noastră, ce privește traiul, este — poate cu excepția Bulgariei — cea mai ieftină în Europa, fapt pentru care suntem și invidiați, și apreciați. Avem mulți pensionari din fosta monarhie, cari din motivul acesta s'au stabilit la noi, căci altfel nu ar putea exista din pensia lor.

Credem deci că nu ne înșelăm, dacă înființarea noului minister al economiei naționale o aducem în legătură cu tendința de a concentra puterile economice ale țării pentru scopuri superioare de apărare și afirmare. Dar și noua structură a legilor noastre fundamentale pare a favoriza, ba chiar a necesita înființarea noului organ economic.

Raportul dlui Ministru Președinte, înlocuit pentru înființarea noului minister, pornește dela o precizare și apreciere

a următorilor trei factori economici. 1. producțiunea; 2. distribuția și circulația bunurilor; 3. creditul. Scopul noului minister este sincronizarea acestor trei factori, și îndreptarea lor spre *obiective naționale comune*. Obiectivele acestea „naționale comune”, sunt foarte bine venite, deoarece până acuma partidele politice confundau foarte bucuros obiectivele naționale comune, cu obiectivele partidului. Principiul obiectivelor naționale comune, cuprinde în sine eliminarea tuturor măsurilor menite numai a produce nemulțumiri și neîndreptățiri între diferitele provincii ale țării, măsuri cari au fost la timpul său introduse de partidele politice. Ce ne privește pe noi, bancarii din Transilvania, de categoria această aparține Legea conversiunii, care a făcut deosebire între băncile de dincoace și de dincolo de Carpați. De categoria această aparține și impozitul de pământ și modul de a încasa impozitele în Transilvania, care este altul decât cel practicat în Regatul Vechiu.

Considerând cele amintite mai sus, credem că înființarea noului minister este primul pas spre despoliticianizarea economiei noastre naționale. De modul cum va reuși încercarea această, depind bunele rezultate practice ale noului curs în politica internă, care și-a propus desființarea partidelor politice. Este ușor pe hârtie, să ștergi din lista partidelor politice pe ori-și-care; e mai greu însă să desființezi temelile și interesele cari țin laolaltă pe membri unui partid, mai cu seamă dacă ele sunt de natură economică, va să zică sunt baza unei existențe exprimate în bani.

De categoria această aparțin capitalurile fostului partid liberal și ale Evreilor. De multe ori s'a întâmplat în trecut, că dacă interesele de partid au voit, capitalurile aceste nu au participat la o acțiune generală financiară pe care alt partid aflător întâmplător la putere, o afla de interes general pentru țară. În cazul acesta planul se zădărnicea în detrimentul obștei. Credem deci, că noul minister va găsi mijloace ca politicianismul să înceteze și în domeniul acesta, aplicând măsuri eficiente pentru combaterea eventualelor elemente recalcitrante.

O altă problemă de rezolvat este conducerea economiei noastre naționale

după un plan bine precizat. În privința această exemplele altor țări ne învață, că activitatea noului minister să fie eşalonată pe termine fixe: patru, cinci sau trei ani, așa că în acest ciclu să se realizeze un anumit scop economic propus: bunăoară un maxim la randamentul cultivații grâului. Fixarea unor termine este de folos, pentrucă se pune o stavilă amânărilor „ad calendas graecas”, așa de plăcute la noi. La sfârșitul ciclului putem vedea clar, ce am putut realiza, și ce nu, și cum trebuie procedat în viitor.

Nu ne putem închipui funcționarea noului minister fără colaborarea Băncii Naționale a României, care a concentrat în sine în anii din urmă, întregul mecanism al creditului și comerțului, tocmai doi factori principali despre ai căror coordonare spre obiective naționale comune, vorbește raportul Ministrului Președinte. În privința această trebuie să reamintim luptele din adunările generale ai anilor trecuți dela B. N. R., cari s'au dat pentru conducere, între partizanii guvernului și consiliul băncii. Atunci unii economiști și politicieni cu cădere, au proiectat o reformă a statutelor B. N. R.-ului, în sensul ca Statul să aibă o mai mare ingerință la conducerea institutului nostru de emisiune.

Până acuma reforma această a fost împiedecată de rezistențe nebănuite, însă ar fi în linia noului curs dacă s'ar înfăptui.

Se vede însă, că noul curs nu și-a conturat încă precis obiectivele economice, deoarece raportul Ministrului Președinte amintește anumite „delimitări de influință” și de „acțiune”, între altele tocmai în domeniile finanțelor și a producțiunii. Această face impresia că noul minister nu ar avea mână liberă în toate direcțiile. Deocamdată s'a contopit cu noul minister, afară de Institutul central de statistică dela Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale, numai acea secție a „Oficiului central de valorificare a grâului” care funcționează pentru regularea exportului. După cum știm, exportul nostru a fost până acuma îndrumat de B. N. R. în baza necesităților sale de valute forte. Va fi deci inomis necesar un aranjament cu banca noastră de emisiune. Rezultatul acestui aranjament va fi piatra de încercare a viabilității noului minister.

Ar fi timpul ca și noi să ne ridicăm peste micile interese ale unor grupări de oameni egoiști, și să aruncăm privirile noastre și peste granițe, chiar spre popoare cari în războiul mondial nu au fost pe partea noastră, și să învățăm abnegație și altruism.

Să dăm prilej de muncă celor nevoiași; să nivelăm prețurile mărfurilor în consumația internă. Este o anomalie bunăoară ca peștele, care ar trebui să fie un aliment național, cum e mămăliga, să fie în internul țării de trei ori mai scump ca la gurile Dunării. Sau vinul care se vinde în Basarabia loco cu 2 Lei kgr., să se vândă la București cu 20 Lei. Sau o pereche de ghețe să coste atâta cât un vițel.*) O coordonare a prețurilor din industrie cu prețurile produselor agricole este o primă necesitate a țării, fără de care un progres nu se poate realiza și fără de care clasa noastră fărănească nu se va putea ridica niciodată la o bunăstare apreciabilă. Iată câteva probleme demne de atenția noului minister al economiei naționale.

MERCATOR.

Lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Câteva considerațiuni în legătură cu aplicarea și interpretarea art. 75 din legea de conversiune.

Problema aplicării și interpretării art. 75 din legea de conversiune din 7 Aprilie 1934, a devenit din nou actuală, în urma confuziunilor produse în acest domeniu de către deciziunile interpretative ale Comisiunii centrale a timbrului, de pe lângă ministerul de finanțe, — deciziuni cari violează textul categoric al legii și cele mai elementare norme de interpretare.

Unele instanțe judecătorești, părăsind punctul de vedere adoptat la început — de altfel singurul just, logic și corăspunșător spiritului legii — care admitea scutirea de timbru pentru toate actele de procedură în legătură cu aplicarea legii de conversiune, au consacrat teza susținută de Comisiunea centrală a timbrului, că actele de urmărire (mandat de plată, cerere de execuție, acțiune simplă etc.) nu beneficiază de scutirea de timbru prevăzută de art. 75, fiind acte „preliminare realizării creanței“.

*) Sau zahărul nostru, pe care Bulgarul îl plătește cu 6 Lei la kgr. iar noi cu Lei 32.

Acest punct de vedere este cu totul eronat, fiind rezultatul unei interpretări forțate, nelogice și în complet desacord cu spiritul legii și intențiunea legiuitorului. Orice operă interpretativă trebuie să țină seamă nu numai de textul respectiv, considerat în mod izolat, ci trebuie să aibă în vedere întreg sistemul de drept pe care se bazează respectiva lege, de concepțiunea și intențiunea legiuitorului, cari au prezidat la elaborarea acelei legi. Prin urmare orice interpretare care nu ține cont de aceste elementare condițiuni, se îndepărtează de textul legii, de intențiunea legiuitorului și prin această contradicție pierde orice valoare, trebuind a fi înlăturată.

După cum spuneam mai sus, controversa ivită în jurul aplicațiunii art. 75 din legea conversiunii, a fost provocată și agravată de 2 deciziuni ale Comisiunii centrale a timbrului, instituită pe lângă ministerul de finanțe, prin care se încearcă a se da o interpretare cu totul străină dispozițiunilor articolului din chestiune. Pentru deplină înțelegere a problemei, redăm textul celor 2 deciziuni:

a) *Deciziunea din 11—III—1935, publicată în Mon. Of. Nr. 69 din 22—III—1935:* „Art. 75 din legea conversiunii datoriilor agricole și urbane din 1934 scutește de orice timbre și taxe, declarațiile și cererile și în genere toate actele de procedură, cari au de scop valorificarea vreunui drept acordat de aceea lege. În consecință din moment ce creanța a fost redusă, deci beneficiul legii a fost valorificat, executarea ei nu mai intră în categoria actelor scutite de timbru și deci va fi supusă la plata integrală a acestor taxe“.

b) *Deciziunea din 12 Ianuarie 1937, publicată în Mon. Of. Nr. 50 din 2 Martie 1937:* „Comisiunea a decis că cererea de investire, ca și cererea de executare, fiind acte preliminare realizării creanței, nu beneficiază, conform deciziunii din 11 Martie 1935 de scutire de timbru, în baza art. 75 din legea conversiunii“. Prin aceste 2 deciziuni, forul interpretativ de pe lângă ministerul de finanțe, probabil urmând sugestiile patronului său, încearcă să limiteze domeniul de aplicațiune al articolului 75 din legea conversiunii, statuând că numai actele juridice ce au de obiect, în mod direct dobândirea beneficiilor legii de conversiune (declarații de asanare, certificate eliberate de percepții, primării, notari comunali, etc., pentru a dovedi îndeplinirea condițiunilor de lege) sunt scutite de timbru, pe când orice acte de urmărire, chiar dacă se întemeiază pe art. 14 alin. I. sau II. legea conversiunii (neachitarea în termen a unei sau a două rate) nu sunt scutite de timbru și deci urmează a fi supuse la plata taxelor respective.

Mărturisim sincer, că din lectura cea mai atentă și mai binevoitoare a art. 75 din legea conversiunii, precum și din contemplarea intențiunii legiuitorului și a întregului sistem de drept inaugurat prin această

lege, la o astfel de concluzie restrictivă — pe cale de interpretare — nu putem ajunge. În adevăr, dintre toate dispozițiunile legii de conversiune, cele cuprinse în art. 75 sunt, poate, cele mai clare, precise și categorice. Citez textul legii: „Toate declarațiile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi sunt scutite de orice timbre și taxe; acțiunile cambiale, prevăzute la art. 76, vor fi supuse numai la jumătatea impozitului proporțional“.

Dispozițiunile legii sunt clare: toate actele de procedură — *absolut toate* — cari vizează domeniul de aplicațiune al legii de conversiune, sunt scutite de timbru, exceptând acțiunile cambiale prevăzute la art. 76, cari vor fi supuse *numai* la jumătatea impozitului proporțional. Orice distincțiuni subtile și academice, între acte „preliminare realizării creanței“ și cele ce urmăresc realizarea creanței sau între acte cari urmăresc dobândirea beneficiilor acordate de lege și cele de urmărire, sunt arbitrare și de prisos. Ele produc numai confuziuni și deformează intențiunea legiuitorului. Fără a recurge la raționamente complicate și sofisme, mintea sănătoasă ne spune că ne aflăm în fața unei situațiuni clare: scutirea de timbru este generală, pentru toate actele juridice ce se încadrează în dispozițiunile legii de conversiune, exceptând acțiunile cambiale prevăzute de art. 76 și această scutire se întinde *asupra întregii epoci de aplicare a legii de conversiune*, adică 17 sau chiar mai mulți ani, până la lichidarea definitivă a raporturilor dintre debitorii asanabili și creditorii lor. Prin urmare, teza Comisiunii centrale a timbrului, că din moment ce creanța a fost redusă și beneficiul legii a fost valorificat, scutirea de timbru încetează, este inadmisibilă.

De altfel, în sprijinul tezei noastre mai militează și spiritul legii și întreagă ideologia de care era pătruns legiuitorul conversionist. Legea de conversiune având caracterul unei legi de concordie socială și de ușurare a situațiunii precare a debitorilor din aceea epocă, a impus ca mijloace tehnice de realizare, o serie de formalități cari, fiind tot atâtea acte juridice, ar fi trebuit să fie supuse la taxele de timbru prevăzute de legea pentru impunerea actelor și faptelor juridice. Ori, pentru a nu neutraliza beneficiul obținut cu reducerea creanței, prin obligarea la o serie de formalități costisitoare, fie că aceste formalități sunt simple acte cu caracter grațios, sau sunt acte procesuale — fiindcă în ultima analiză tot debitorul suportă cheltuielile de urmărire — și pentru a înlesni automatismul legii și recuperarea creanței reduse, legiuitorul a înscris principiul scutirii de timbru. În ceea ce privește justificarea etică a acestei măsuri, suntem de acord cu dl Mihail Veliciu, care în comentarea deciziunii Curții de Casație S. I. nr. 876 din

24 Maiu 1935 (cauza: Insoțirea de păstrare și credit pentru locuitorii germani din Solca, cu Frantz Eisenhaur, publicată în „Revista Economică“, Sibiu nr. 46 din 16—IX—1935) crede că scutirea de timbru prevăzută de art. 75, reprezintă contribuția minimală a statului, la lichidarea problemei sociale a datoriiilor particulare.

Prin urmare, dispozițiunile legii fiind clare, intențiunea legiuitorului deslușit exprimată, ne punem întrebarea: cum vine Comisiunea centrală a timbrului să elaboreze deciziuni cu caracter obligatoriu (?) pentru instanțele judecătorești, când acestea sunt în flagrantă contradicție cu spiritul legii și cu intențiunea legiuitorului manifest exteriorizată?

Fără de desorientarea provocată de numitele deciziuni și în special, sesizat de raportul judecătoreiei mixte Orăștie, nr. I. J. 11, din 4 Maiu 1936, ministerul justiției, direcțiunea judiciară, a trimis acelei judecătoreii adresa nr. 53.475 din 5 Iunie 1936, care confirmă intru totul punctul nostru de vedere. În această adresă, ministerul justiției spune: „Art. 75 din legea lichidării datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, prevede că toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi, sunt scutite de orice timbre și taxe, de unde reiese că legiuitorul din 1934 a fost mai larg decât legiuitorul din 1932 și 1933 cu privire la scutirea de timbre și taxe“.

„În cazurile relevate prin sus citatul Dv. raport și anume în cazul când creditorul urmărește, fie fructele sau veniturile de orice fel ale debitorului, care nu a plătit o rată, fie chiar bunurile debitorului dacă acesta nu a plătit la scadență două sau mai multe rate, urmărirea veniturilor sau bunurilor urmează să fie făcută de creditor tot fără timbru și taxe, deoarece o atare urmărire se face tot în baza legii și anume a art. 14 al. I. și II., iar debitorul nu este decăzut din beneficiul legii, ci în cazul neplătii a două sau mai multe rate, el este decăzut, conform art. 14, alin. II, numai din beneficiul termenului, urmărirea sa neputând să fie făcută decât pentru creanța astfel cum a fost redusă prin lege“.

„De altfel ar fi inachitabil, ca un creditor, cu toate că i s'a redus creanța conform legii totuși în cazul când debitorul nu respectă dispozițiunile ei, creditorul să nu poată și el beneficia de scutirile prevăzute de art. 75 pentru a uza de dreptul ce-i conferă art. 14, alin. I. și II. pentru valorificarea creanței sale reduse“.

Am reprodus în întregime adresa de mai sus, care exprimă punctul de vedere oficial al ministerului justiției și confirmă punctul nostru de vedere. Ar fi fost de dorit, ca această adresă să se fi comunicat cu toate instanțele judecătorești din țară pentru a se spulbera orice nedumeriri.

Tot în acest sens s'a pronunțat și Inalta Curte de Casație, secțiunea I., prin deciziunea nr. 876 din 24 Maiu 1935 — citată mai sus — statuând că: „deși recursul este făcut contra soluțiunii dată de Tribunal cu privire la cvantumul cheltuelilor, totuși aceste cheltueli fiind în legătură și rezultând din însăși procedura urmată de recurența creditoare, pentru obținerea unui fiu executoriu, în conformitate cu art. 13 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, devin aplicabile dispozițiunile art. 75 din această lege, care prevede că toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi, sunt scutite de orice timbru și taxe“.

Având deci în vedere, considerațiunile mai sus exprimate, apoi circulara deslușitoare a ministerului justiției și jurisprudența constantă a forului nostru suprem de justiție, nu înțelegem de ce unele instanțe judecătorești se lasă impresionate de deciziunile interpretative ale Comisiunii centrale a timbrului, date cu violarea legii și cari nu sunt obligatorii. Numai interpretările autentice, adică emanate chiar dela legiuitorilor, sunt obligatorii pentru instanțele judecătorești, conform art. 34 din Constituție. Orice alte interpretări, date de diferite comisii de juriști, nu au decât un caracter informativ sau doctrinar. De aceea, pentru a pune capăt nedumeririlor referitoare la această materie, ar fi de dorit ca legiuitorul să dea o interpretare autentică, lămurind cu precizie înțelesul și domeniul art. 75 al legii de conversiune.

Dăm cu titlu exemplificativ, câteva acte procedurale, de urmărire, mai obișnuite, cari după părerea noastră încă sunt scutite de timbru:

Procedura mandatelor de plată simple (art. 588 și sequentes proc. civ.) precum și acțiunile pentru creanțele reduse conform legii.

Mandatele cambiale (art. 606 și seq.) pentru creanțele ce intră în prevederile legii de conversiune, cu excepțiunea prevăzută la art. 76, care cere să se aplice $\frac{1}{2}$ impozitul proporțional.

Cererea pentru execuția continuativă, în cazurile când execuția a fost ordonată pentru întreagă creanța și execuția continuativă se cere pentru creanța redusă (art. 117 legea execuției).

Cererea pentru delegarea nouă a portărelului, conform art. 12 legea execuției, completat cu art. 26 leg. VII:1912, în cazurile când execuția ordonată pentru creanța neredusă nu s'a efectuat în termen de 3 ani dela data deciziunii de ordonare a execuției și se cere efectuarea execuției pentru încasarea creanței reduse.

Cererea către judecătorie pentru extradarea dosarului, pentru că portărelul să fixeze licitația mobilă.

Cererea execuției mobiliare și imobiliare.

Efectuarea execuției mobiliare.

Cererea licitației mobiliare și imobiliare.

Efectuarea licitației imobiliare.

Desbaterea serială pentru distribuirea prețului încasat la licitație (art. 119 și 180 legea execuției).

Cererea pentru radierea ipotecii ce garantează creanțele achitate în baza legii de conversiune.

Acțiunile ipotecare pentru creanțele reduse.

Acțiunile quasi ipotecare contra succesorilor în drept ai defunctului, întemeiate pe art. 21 legea conversiunii.

Cererile pentru desbaterea lăsamântului contra erozilor unui debitor, împotriva cărora s'a efectuat prenotarea ipotecii execuționale în baza art. 74 al regulamentului cărții funduare, asupra competenței ce vor moșteni-o. (legea XVI: 1894, art. 3, punct 3).

Atragem atențiunea Comisiunii permanente a Uniunii avocaților, că în conformitate cu atribuțiunile conferite de art. 145 al legii pentru organizarea Corpului de avocați, să binevoiască a lua act de aceste reflexiuni și să facă demersurile cuvenite pentru realizarea unei proceduri uniforme și corăspunătoare spiritului legii, în această materie.

„Ardealul Juridic“ Cluj.

IOAN ȘERBAN.
advocat — Năsăud.

Creditul dirijat.

„Tribuna Noastră“, organul Centralei Reuniunilor de Meseriași Comercianți, Industriași și Muncitori Români din România cu sediul în Cluj, la rubrica „Tribuna liberă“ publică cele de mai jos:

Tribuna liberă *)

Domnule Redactor,

Plin de mâhnire iau pana în mână să vă scriu aceste câteva rânduri. Vă rog să le publicați pe răspunderea mea proprie în prețioasa Dvs. gazetă. Cererea aceasta are două scopuri. Unul, pentru ca să ia act cei chemați, de durerea mea, și în al doilea rând, să iee act clasa de mijloc românească din Ardeal, Banat și Bucovina să nu mai facă drumuri și cheltueli cerând împrumuturi pe gaj și pe întabulare dela Creditul Meșteșugăresc din București.

Subsemnatul Mihail Felezeu sunt născut în 2 Iunie 1896. Părinții mei Vasile Felezeu și soția Ana Giurgiu au fost muncitori agricoli. Ne având modru de a mă purta pe la liceu, m'au dat ca ucenic la un tâmplar. Am învățat cu cinste și omenie meseria mea. La 22 Martie 1924 m'am cununat la biserica ortodoxă română din Turda cu Maria Paulovicu. Din căsătoria aceasta a dat bunul D-zeu doi copii: Octavian Ilie de 12 ani și Mircea Vasile de 10 ani, cari ambii umblă la școală.

*) N. R. Pentru cele cuprinse în acest articol redacția nu ia nici o răspundere.

Ca meseriaș mi-am câștigat 140 bucăți de unelte cu prețul de 18.575 Lei. Pentru a nu fi silit să umblu în timpul liber prin crășme și cafenele, m'am înscris membru la Reuniunea Meseriașilor Români, și pentru că am glas bun am fost angajat la biserica ortodoxă română ca cântăreț cu un salariu de 1000 Lei lunar.

Cu lucrul mânilor mele mi-am cumpărat în str. Sterca Șuluțiu la 500 metri dela piața principală un loc viran cu 40.000 Lei, apoi o grădină învecinată cu 5900 Lei și o altă grădină cu 5100 Lei așa că am în plin centru un intravilan de 204 stângeni patrași.

Pe acest intravilan am edificat o casă constând din 3 camere, o bucătărie, o verandă și un atelier în care lucrez cu un lucrător calificat și doi ucenici.

Pe casă și pe intravilan nu am întabulat nici o datorie.

Casa este evaluată de organele primăriei la suma de 268.000 Lei. Casa fiind nouă și edificată de mine e impusă numai cu 87 Lei impozit pe clădiri. Plătesc un impozit profesional de 2004 Lei după un venit de 9600 Lei.

Pentru a termina lucrările la casă și pentru a-mi putea cumpăra material lemnos necesar pentru meseria mea, și să instalez un atelier modern am cerut un împrumut de 50.000 Lei dela Institutul Național de Credit al Meseriașilor din București str. Carol I. Nr. 4. De acolo mi-au cerut rând pe rând vreo 16 documente, copii de carte funduară, certificate de jare și evaluare etc. Toate le-am trimis. Fiecare copie autentică de carte funduară m'a costat 68 Lei. Fiecare certificat circa 100 Lei. Așa încât am cheltuit o sumedenie de bani. În fine pentru câștigarea fiecărui act am pierdut cel puțin câte 2 ceasuri de lucru, pentru ca la 18 Aprilie 1938 să primesc dela susnumitul Institut următorul răspuns:

„Prin prezenta vă facem cunoscut că împrumutul nu vi s'a aprobat din lipsă de garanție suficientă. Vă înapoiem 16 bucăți acte — spre descărcarea noastră“.

Răspunsul acesta m'a revoltat până la sânge. Statul face un institut de credit pentru meseriași și îi dă în fiecare an câte 50 milioane Lei. În numirea acestui Institut s'a scris mai întâi cuvântul de *național*, apoi de credit.

Scopul statului a fost, — credem — să naționalizeze orașele noastre înstrăinate și numai în al doilea rând vine chestiunea bancară.

Eu cu munca mea mi-am câștigat un atelier, — mi-am cumpărat un intravilan în plin centrul orașului pe care mi-am zidit o casă evaluată de organele primăriei în 268.000 Lei, — pe care nu am întabulat nici o datorie, — ofer drept garanție o ipotecă de rangul prim pe această casă negrevată, în valoare de cinci ori cât împrumutul, ofer mai departe drept gaj

uneltele din atelierul meu, și în fine ofer întreaga mea forță de muncă pentru un împrumut pe ipotecă de 50.000 Lei.

Dacă toate aceste nu sunt destulă garanție pentru un împrumut ipotecar de 50.000 Lei, atunci noi meseriașii români din Ardeal nu mai avem ce căuta la Institutul Național de credit al Meseriașilor.

Cei ce au urechi de auzit să audă, și ceice au ochi, să vadă și să judece.

Turda, la 20 Aprilie 1938.

Cu stimă:

Mihail Felezeu, senior
maestru tâmplar.

Codul de comerț român.

Prin decretul lege, publicat în numărul nostru precedent, prin care s'a abrogat legea concordatului preventiv, s'a introdus pe întregul teritoriu al României dispozițiile Codului de comerț român, privitoare la moratorii și la concordatul post falimentar.

CAPITOLUL II.

Despre moratoriu.

834. — Dacă sentința declarativă de faliment a fost pronunțată după cererea creditorilor sau din oficiu, falitul, justificând cu probe valabile că încetarea plăților a fost consecința unor evenimente extraordnare și neprevăzute, sau în alt mod scuzabile, și stabilind cu documente sau cu dare de garanții îndestulătoare că activul patrimoniului său covârșește pasivul, va putea să ceară tribunalului, în cele trei zile ce urmează după publicarea acelei sentințe, ca să se suspende executarea ei.

Cererea nu va putea fi primită dacă falitul nu a prezentat sau nu prezintă, împreună cu dânsa, registrele sale de comerț regulat ținute, bilanțul său comercial și o listă nominativă de toți creditorii săi, cu arătarea domiciliului și a sumelor creanțelor lor.

835. — Președintele, verificând prezentarea registrelor, a bilanțului și a listei creditorilor, va ordona convocarea acestora înaintea judecătorului sindic, pentru a discuta cererea de moratoriu, și va fixa, la trebuință, o zi, care să nu fie posterioară zilei primei adunări ordonată prin sentința declarativă de faliment.

Această ordonanță se va notifica imediat judecătorului sindic și tuturor creditorilor prin îngrijirea falitului.

Această ordonanță nu va împiedeca îndeplinirea actelor decurgând din declarațiunea de faliment în privința persoanei și bunurilor falitului.

836. — Procesul-verbal al adunării trebuie să arate numele și pronumele creditorilor, cari au cumpărat, și

declarațiunea fiecăruia dintr'înșii și a judecătorului sindic, în privința veracității și ființei fiecărei creanțe, a cererii de moratoriu și a duratei lui.

Va trebui asemenea să arate propunerile măsurilor conservatorii necesare, modurile de lichidațiune prin bună înțelegere și persoanele cărora se poate încredința administrațiunea sau supraveghierea patrimoniului falitului în timpul moratorului.

837. — La cea dintâi audiență, care va urma după ziua adunării sus zise, tribunalul va statua contradictoriu cu falitul, cu judecătorul sindic și cu creditorii intervenienți, asupra cererii de suspensiune, ținând mai cu seamă cont de dorința exprimată de majoritatea creditorilor.

Dacă tribunalul găsește această cerere admisibilă, el ia următoarele măsuri:

1. Fixează termenul moratorului, fără ca acest termen să poată trece peste 6 luni;

2. Ordonă debitorului ca, înăuntrul aceluiaș termen, să producă dovadă cum că a plătit toate datoriile sale ajunse la scadență, sau că a obținut dela creditori amânarea plății;

3. Prescrie măsurile conservatorii și precauțiunile ce va crede necesarii pentru a asigura integritatea și patrimoniului debitorului;

4. Numește o comisiune de creditori, însărcinată de a supraveghia administrațiunea și lichidarea patrimoniului căzut în faliment.

Suspendarea procedurii comerciale a falimentului, nu împiedecă cursul urmăririi penale.

838. — Debitorul, care a obținut moratoriul, are dreptul să procedeze la lichidațiunea voluntară a activului falimentului său și la stingerea pasivului, cu concursul comisiunii creditorilor sus numită și sub direcțiunea judecătorului sindic.

Regulile speciale ale lichidațiunii și autorizațiunile de a vinde, de a constitui ipotecă sau gajuri, de a lua bani împrumut, de a tranzige, de a încasa bani sau a face plăți, sau de a face alte acte strict necesarii în scopul lichidării, trebuie să fie prescrise de tribunal prin sentința, care acordă moratoriul sau prin alte sentințe ulterioare, ascultându-se și comisiunea lichidatoare.

839. — În timpul moratorului, nici un act de urmărire nu se va putea întreprinde sau continua contra debitorului, și nici o acțiune nu se va putea intenta sau continua contra lui, dacă nu rezultă din fapte posterioare acordării moratorului.

Moratoriul nu are efect în privința creanțelor Statului provenind din contribuțiuni, nici în privința drepturilor creditorilor având ipotecă, gaj sau alt privilegiu.

840. — Dacă în timpul moratorului intervine o înțelegere de bună voie cu toți creditorii, relațiunile ulterioare între aceștia și debitor se regulează conform acelei convențiuni.

Invoiala se poate de asemenea stipula în mod valabil numai cu majoritatea creditorilor cari ar reprezenta cel puțin trei pătrimi din pasiv, cu condițiune numai ca creditorii, cari au consimțit să ia asupra-le, împreună cu debitorul, consecințele oricărui litigiu cu creditorii disidenți și, la trebuință, obligațiunea plății integrale a creanțelor lor.

În ambele aceste cazuri, dacă declarațiunea de faliment intervenise deja, invoiala trebuie să fie omologată de tribunal, și produce efectele concordatului întrucât privește închiderea falimentului.

841. — Dacă cererea de moratoriu nu este admisă, tribunalul, dacă este necesar, fixează prin aceeaș sentință noi termene pentru verificarea creanțelor.

Dacă, după acordarea moratorului, se descoperă, în timpul duratei sale, datorii nedeclarate de falit, sau neexistența unora din creanțele declarate, sau dacă acesta nu îndeplinește obligațiunile, cari i-au fost impuse în privința administrațiunii și lichidării patrimoniului său, sau dacă s'a făcut culpabil de fapte de dol ori rea credință, sau dacă activul său nu mai oferă speranța plății integrale a datoriilor sale, tribunalul va putea revoca chiar din oficiu moratoriul și prescrie măsurile necesare pentru continuarea procedurii falimentului.

842. — Chiar înaintea declarațiunii de faliment, comerciantul va putea cere un moratoriu, numai să fie în stare a justifica concursul condițiunilor prescrise de art. 834, depunând la grefa tribunalului documentele acolo arătate și suma necesară pentru cheltuieli.

Dacă justificările prezentate se găsesc suficiente, tribunalul, ascultând pe reclamant în camera de consiliu, va putea ordona convocarea creditorilor în cel mai scurt termen posibil, fără a trece peste 15 zile, și prescrie măsurile provizorii, ce le va crede necesare, însărcinând pe un judecător cu direcția executării.

Sentința va fi notificată procurorului tribunalului în scopul indicat la art. 712.

Acest moratoriu se regulează prin dispozițiunile acestui capitol care nu ar fi incompatibile cu dânsul.

Dacă tribunalul găsește că cererea nu este justificată, sau dacă se ivește unul din cazurile prevăzute în articolul precedent, se păsește fără întârziere la declararea de faliment.

843. — Ori de câte ori s'a acordat un moratoriu, dacă în cursul duratei lui se dovedește a se fi plătit creditorilor anteriori o parte considerabilă din creanțele lor, sau dacă mijlocesc împrejurări speciale, tribunalul va putea intervenind un vot favorabil al majorității creditorilor, cari ar reprezenta cel puțin jumătate din restul pasivului, să acorde un al doilea moratoriu pentru un termen care asemenea nu va trece peste 6 luni.

844. — Documentele și celelalte mijloace de probațiune, având de scop a lumina judecata tribunalului

asupra cererii de moratoriu, pot să fie prezentate fără a fi necesar de a le învesti cu formalitățile prescise de legi pentru timbru și înregistrare.

CAPITOLUL III.

Despre concordat.

845. — În orice stare a procedurii falimentului, se poate încheia concordat între falit și creditorii săi, ori care ar fi cota concordatară, dacă toți consimt la aceasta.

În concordat se poate conveni încetarea sau suspendarea procesului comercial al falimentului, dar nu se poate împiedeca continuarea instrucțiunii penale.

Concordatul va fi supus omologării tribunalului.

846. — Dacă nu s'a obținut un concordat prin consimțământul tuturor creditorilor, judecătorul sindic este dator, ca, în termen de 3 zile dela verificarea creanțelor, să convoace pe creditorii pentru a fi consultați asupra încheierii unui concordat.

Falitul sau un număr de creditorii, reprezentând cel puțin a patra parte din pasivul falimentului, pot cere în acelaș termen, o convocare a creditorilor, pentru a li se propune un concordat.

Ordonanța de convocare trebuie să fie notificată creditorilor și falitului.

Propunerea concordatului nu suspendă actele întreprinse pentru lichidarea falimentului cu rezerva dispozițiilor primului alineat din art. 803.

847. — În adunarea pentru concordat, falitul trebuie să se prezinte în persoană, dar poate să fie autorizat, pentru juste motive, de către judecătorul sindic, să se reprezinte printr'o altă persoană.

Judecătorul sindic trebuie să prezinte adunării o relațiune scrisă în privința stării falimentului, a îndeplinirii formalităților, a operațiunilor ce au avut loc și a măsurilor ce crede necesare a înlesni acea încheiere. Relațiunea trebuie să fie subscrisă de judecătorul sindic.

Procesul-verbal al adunării va menționa tot ce s'a deliberat și decis într'ânsa.

848. — Concordatul nu se poate face decât cu primirea majorității tuturor creditorilor ale căror creanțe au fost verificate sau admise provizoriu, cu condițiune ca creditorii aderenți să reprezinte cele trei părți din totalitatea acelor creanțe; altfel, concordatul e nul.

Variațiunile în numărul creditorilor și în suma creanțelor, derivând din sentința arătată în art. 775, nu au influență asupra validității concordatului încheiat cu majoritatea sus zisă.

849. — Soția falitului nu poate lua parte la votarea concordatului cu creanța sa.

850. — Pentru formarea majorității cerută pentru validitatea concordatului, nu se ține socoteală de cre-

anțele cu ipotecă, gaj sau alt privilegiu, dacă creditorii nu renunță la ipotecă sau privilegiul lor, nici de creanța dotală.

Renunțarea poate asemenea să se refere la o parte din creanță și la accesorii numai cu suma, în capital și accesorii pentru care ea are loc să fie determinată, și ca această sumă să nu fie inferioară la a treia parte din creanța întreagă.

Votul dat, fără nici o declarațiune de renunțare limitată, implică de drept renunțarea la ipotecă sau la privilegiu pentru întreaga creanță.

Efectele renunțării încetează de drept, dacă concordatul nu are loc sau se anulează în urmă.

Deciziunile celorlalți creditorii, nu vor vătămă drepturile creditorilor ipotecari sau privilegiați.

851. — Concordatul trebuie să fie subscris în aceiaș adunare în care a fost consimțit.

Dacă concordatul s'a primit numai de majoritatea în număr a creditorilor prezenți, sau de majoritatea celor trei părți a sumei totale a creanțelor, judecătorul sindic poate, dacă creditorii aderenți nu-și retrag consimțământul, să amâne deliberațiunea la altă adunare, sau să fizeze un termen pentru culegerea și altor adeziuni.

În caz de vreo schimbare în condițiunile concordatului, adeziunile date în prima adunare rămân fără efect.

Creditorii au dreptul să ia notițe în cancelarie de pe procesele-verbale ale adunării.

Judecătorul sindic nu poate acorda decât o singură convocare pentru concordat, nici poate acorda decât o singură amânare pentru deliberațiune de noi adeziuni.

852. — Concordatul va trebui să fie supus omologării tribunalului.

Tribunalul examinând circumstanțele falimentului condițiunile concordatului și dacă condițiunile cerute de lege au fost îndeplinite, va putea încuviința omologarea.

853. — Concordatul judiciar este inadmisibil :

1. Când falitul este dosit ;
2. Când falitul este inculpat pentru bancrută frauduloasă și până ce n'a fost definitiv achitat ;
3. Când falitul a mai fost în stare de faliment ;
4. Când falitul nu se obligă a plăti cel puțin 60% din capitalul creanțelor ;
5. Când termenul stipulat pentru plata cotei trece de 18 luni ;

Când se garantează plata cotei concordatului, fie printr'o ipotecă, fie printr'un depozit în bani sau efecte, putând a acoperi suma reprezentată prin cota promisă.

În acest caz, falitul nu va fi pus în posesiunea activului său decât după formarea actului autentic de ipotecă de către falit sau terțiu cu judecătorul sindic,

în numele masei credale, sau după consemnarea banilor sau efectelor la Casa de depuneri și înaintarea recipisei la tribunalul de comerț.

Inscripțiunea ipotecară se va putea cere numai de către judecătorul sindic, în numele masei credale, care va achita și taxele de timbru și înregistrare și orice alte cheltuieli ocazionate cu facerea ipotecei.

Aceste măsuri asigurătoare vor trebui să fie efectuate înainte de omologarea concordatului.

În lipsă de asemenea garanții, falitul va putea încă să încheie concordat, cu îndatorire ca, după punerea lui în posesiunea activului și până la plata cotelor concordate, el să gireze comerțul sub supraveghierea unui delegat al creditorilor, care va putea să dea falitului și avizul său asupra diferitelor operațiuni ale comerțului.

Dacă creditorii consimt, ei numesc sub răspunderea lor, pe delegat, prin actul de concordat, dintre persoanele cunoscătoare în comerțul falitului, fixându-i în acelaș timp și onorariul lunar.

Banii, proveniți din încasări și vânzări, se vor remite delegatului, care îi va consemna la Casa de depuneri; iar recipisele se vor depune la tribunal pentru a servi la achitarea cotelor.

Îndată ce plata cotelor va fi achitată, încetează însărcinarea delegatului.

Prin neplata cotelor, falitul se va face pasibil de penalitățile edictate de codul de comerț pentru bancrută simplă.

Îvindu-se unul din cazurile prevăzute la numerele 1 și 2, încheierea concordatului se suspendă de drept.

854. — Creditorii, cari n'au consimțit sau n'au intervenit la concordat, vor putea face opozițiune la omologare, în termen de opt zile dela închiderea procesului-verbal, care constată operațiunile votării concordatului, sau dela expirarea termenului concedat de judecătorul sindic.

Cererea de opozițiune va fi motivată și va trebui să fie notificată judecătorului sindic și falitului deodată cu citațiunea pentru audiența fixată înaintea tribunalului.

Dacă termenul sus zis a trecut fără să se fi făcut vreo opozițiune, tribunalul statuează în camera de consiliu asupra omologării.

855. — Dacă tribunalul încuviințează omologarea, se poate face apel în contra acelei sentințe, atât de creditorii cari au votat contra concordatului, cât și de către cei cari n'au intervenit la votare; iar dacă se respinge omologarea, se poate face apel de către falit și de către creditorii cari au votat concordatul.

856. — Dacă opozițiunea de omologare a fost făcută, tribunalul se va pronunța asupra opozițiunii și asupra omologării prin una și aceeaș sentință, numai cu apel pentru cei interesați.

Dacă opozițiunea este admisă, tribunalul anulează concordatul față cu toți interesații.

Dacă opozițiunea este respinsă, tribunalul sau Curtea va putea să condamne pe oponent la o amendă de 100 până la 5000 Lei, când opozițiunea va fi fost făcută cu rea credință și în scop învederat de a întârzia executarea concordatului.

Tribunalul respingând opozițiunea, va putea acorda execuția provizorie pentru sentința care omologă concordatul.

Nici deciziunea Curții, care statuează asupra omologării concordatului, nu este supusă opozițiunii.

857. — Dacă judecarea vreunei opozițiuni, depinde de rezolvarea unor chestiuni care, din cauza materiei, nu ar fi de competența tribunalului de comerț, acest tribunal nu se va putea pronunța decât după rezolvarea acestor chestiuni; însă va trebui să fixeze un termen scurt, în lăuntru cărui creditorul oponent va fi obligat să pornească judecata înaintea autorității competente și să justifice că a făcut aceasta, cu deșteptare că, în caz contrariu, se va urma judecata asupra celorlalte opozițiuni, fără a se mai lua în considerațiune pretențiunile sale.

858. — Dacă prin concordat, s'a consimțit ipoteci pentru garantarea celor interesați, tribunalul, pronunțând omologarea concordatului, va trebui să fixeze un termen scurt pentru luarea inscripțiunilor ipotecare.

Omologarea nu produce efect decât în ziua luării inscripțiunilor.

859. — Omologarea face concordatul obligatoriu pentru toți creditorii trecuți sau netrecuți în bilanț, a căror creanțe sunt sau nu verificate, și chiar pentru creditorii cari au reședința afară din țară, și pentru aceia cari au fost admiși provizoriu la pasiv, ori care ar fi suma definitiv lichidată în favoarea lor.

860. — Îndată ce sentința de omologare a concordatului a rămas definitivă, încetează starea de faliment și totdeodată încetează funcțiunile judecătorului sindic, cu rezerva însă a dispozițiunilor articolelor următoare.

Judecătorul sindic va trebui să dea seamă tribunalului de administrațiunea sa și va remite falitului toate bunurile sale, registrele, hârtiile și orice alte efecte, luând descărcarea, conformându-se condițiunilor și precauțiunilor stabilite prin concordat.

Judecătorul sindic va încheia despre toate proces-verbal, și funcțiunile sale încetează.

Tribunalul va judeca contestațiunile ivite.

Neachitarea cheltuielilor de justiție și de administrațiune ale falimentului, precum și neachitarea celorlalte datorii privilegiate, în termen de trei zile dela rămânerea definitivă a hotărârii de omologare a concordatului, dă drept judecătorului sindic a cere dela

tribunal autorizarea pentru a vinde, conform art. 804, parte din patrimoniul falitului, până la concurența sumelor datorite.

861. — Falitul concordatar, mai înainte de împlinirea obligațiilor luate prin concordat, nu va putea constitui fondul său de comerț în gaj, nici înstrăina acest fond în alt mod decât acela cerut de felul comerțului său. Orice constituire de gaj sau înstrăinare făcute în contra dispozițiilor acestui articol, sunt nule de drept, și creditorii interesați pot cere chiar anularea concordatului și restabilirea stării de faliment.

862. — Concordatul deși omologat, va putea să fie anulat de tribunal, după cererea judecătorului sindic sau a oricărui creditor, după ce va asculta contradictoriu pe sindic și pe falit, dacă se descoperă, după omologare, că s'a exagerat în mod fraudulos pasivul sau că s'a desimulat o parte importantă din activ. Această anulare liberează de drept garanțiile date pentru concordat.

863. — Dacă falitul nu îndeplinește condițiunile concordatului, unul sau mai mulți creditori, cari au luat parte la deliberațiuni și cari nu au fost îndestulați cu sumele convenite prin concordat, vor putea cere rezilierea lui.

Prin faptul rezilierii concordatului, se redeschid operațiunile falimentului, și creditorii neîndestulați reîntre în întregimea drepturilor față cu falitul ținându-se însă în seamă partea proporțională din creanța stinsă prin plata cotelor deja efectuată.

Rezilierea concordatului, nu liberează pe fidejursori, nici face să înceteze ipotecile sau celelalte garanții constituite printr'insul.

Repunerea în stare de faliment, pentru neplata cotelor stipulate prin concordat, va atrage pentru falit pedeapsa prevăzută pentru bancrută simplă.

864. — Asupra prezentării sentinței care anulează sau reziliază concordatul, tribunalul va proceda conform dispozițiilor secundului aliniat al art. 825.

Actele făcute de falit, în urma omologării concordatului și mai înainte de anularea sau resilierea lui, nu vor putea fi declarate nule decât numai dacă vor fi fost făcute în fraudă drepturilor creditorilor.

865. — Creditorii anteriori concordatului, reîntre în întregimea drepturilor lor numai față cu falitul, dar nu vor putea participa la masa falimentului, decât numai în proporțiunile următoare.

Dacă nu au primit nici o parte din dividend, participă pentru totalitatea creanțelor lor :

Dacă au primit o parte, participă numai pentru porțiunea creanței primitive corespunzătoare cu porțiunea de dividend promisă și neprimată.

Dispozițiunile acestui articol se aplică și în cazul când un al doilea faliment va fi fost declarat, fără ca falimentul anterior să fi fost anulat sau resiliat.

CRONICA.

Dela granița de vest. Pentru salvarea moșiilor românești dela granița de vest, cari în ultimul timp au început să treacă în mâini străine, prefecturile atrag atențiunea populației românești asupra ordinului Nr. 7276 din 23 Martie a. c. dat de direcția reformei agrare, prin care li se pune în vedere să se organizeze în obștii de cumpărare după legea Cooperăției, ca să cumpere moșiile respective. Institutul Național de Credit Agricol acordă spre acest scop împrumuturi cari sunt scutite de orice taxe și impozite.

Rezultatele acțiunii silvice ale Statului. S'au făcut împăduriri de protecție contra nisipurilor în anul 1933 pe o întindere de 267 ha. În anul 1934 pe 633 ha. În anul 1935 pe 1419 ha. În 1936 pe 1533 ha. În 1937 pe 1928 ha.

La serbările sădirii pomilor s'au plantat în anii 1933—37 în total 33.058.000 pueți pe o întindere de 6.568 ha.

Delegație germană din Hamburg vizitează porturile noastre maritime cu scopul reluării unui trafic mai intensiv cu Maria Neagră, datorită augmentării părții de influință ce a primit Germania pe Dunăre, prin încorporarea Austriei. Comisia este compusă din dnii Ernst Plate, administrator al portului Hamburg, Teetzmann delegat al zonei libere Hamburg Sopolmayer și Polgov delegații societății de navigațiune Hamburg-Amerika-Linie, și alți reprezentanți ai comerțului.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc. etc.

Procurați

NUMAI dela

„Dacia Traiană“

Piața Unirii Nr. 7.—Telefon Nr. 168.